

برای ستون اقتصاد

وحید عظیم‌نیا دبیر گروه اقتصادی

در روزگاری که اقتصاد با عدد و آمار سنجیده می‌شود، گاهی فراموش می‌کنیم پشت هر رقم تولید، هر نمودار رشد و هر هدف‌گذاری کلان، آدم‌هایی هستند با زندگی واقعی، با بیمه و اجاره و شهریه مدرسه. کارگر، فقط یک نیروی انسانی نیست که چرخ تولید را بچرخاند، او بخش زنده اقتصاد است.

دیدار روز شنبه رهبر معظم انقلاب با

کارگران، از همین منظر اهمیت داشت؛ بازخوانی دوباره جایگاه کارگر در اقتصاد، نه در مقام شعار، بلکه در قالب مسائل ملموسی مثل امنیت شغلی، ایمنی، مهارت‌آموزی و سهم داشتن در سود تولید.

همچنین چکیده‌ای از یک منظومه فکری در باب عدالت اجتماعی، تولید ملی، اقتصاد مقاومتی و زیست‌شناسی جامعه کارگری را در خود داشت؛ منظومه‌ای که اگر از سوی مجریان از حالت بیانیه و شعار به راهبردی و برنامه تبدیل نمی‌شود، می‌تواند نیروی پیشران اقتصاد مولد، مقاوم و مستقل باشد. در این دیدار، رهبر معظم انقلاب با نگاهی جامع، مؤلفه‌های زیربنایی عدالت کارگری را مورد بازخوانی قرار دادند.

ایشان از امنیت شغلی سخن گفتند، از ایمنی کارگر، آموزش مهارت، مشارکت در سود تولید، مسکن کارگری؛ موضوعاتی که باید در تمام لایه‌های سیاستگذاری اقتصادی و اجتماعی انعکاس یابد، اما پرسش این است: چرا امروز، در سال ۱۴۰۴، هنوز ایشان ابتدایی‌ترین حقوق جامعه کارگری همچون امنیت شغلی و ایمنی محیط کار را گوشزد می‌کنند؟

آیا این نشان نمی‌دهد که بخش مهمی از دستگاه‌های اقتصادی، کارفرمایی و حتی قانونگذاری کشورمان، همچنان کارگر را نه یک شریک توسعه بلکه یک نیروی مصرفی قابل جایگزین می‌بینند؟

رهبر معظم انقلاب با اشاره به تعطیلی کارخانه‌ها در سال‌های گذشته، تعطیلی کارخانه‌ها را یک حرکت خائنانه خواندند: «تعطیلی کارخانه‌ها یک حرکت خائنانه بود».

این توصیف صریح، پرده از واقعیتی تلخ برمی‌دارد، در سال‌هایی که باید برای حفظ شغل و کرامت کارگر تلاش می‌شد، برخی مدیران راه

آسان‌تر را برگزیدند و کارخانه‌ها را بستند، نه اینکه آنها را بازسازی یا بازتعریف کنند.

تعطیلی کارخانه، به معنای تعطیلی زندگی صدها و گاه هزاران خانواده است. امنیت شغلی در اقتصاد، همان نقشی را دارد که ستون در سازه: بدون آن، حتی زیباترین سازه‌ها هم فرو می‌ریزند. آیا برنامه‌ای برای تضمین امنیت شغلی تدوین شده است؟ آیا نهادهای نظارتی برای جلوگیری از واگذاری‌های فاسد و تبدیل زمین کارخانه‌ها به برج‌های مسکونی اقدامی کرده‌اند؟ آنچه رهبر معظم انقلاب از دولت شهید

رئیس‌ی نقل کردند- احیای ۸هزار کارخانه تعطیل یا نیمه‌تعطیل- نشان می‌دهد «شدن» ممکن است، اگر بخواهیم. در سال‌های گذشته، خبرهای ناگواری از حوادث کار، به‌ویژه در معادن شنیده‌ایم. ایمنی، فقط کلاه ایمنی و کفش کار نیست. ایمنی، یعنی دستگاهی که منجر نمی‌شود، توتلی که ریزش نمی‌کند، ساعاتی از کار که به مرگ و قطع عضو ختم نمی‌شود.

رهبر معظم انقلاب هشدار دادند که «مشکل ایمنی محدود به معادن نیست و تأمین ایمنی کارگران در همه واحدهای تولیدی، چه به وسیله الزامات فنی و چه با پوشش‌های تأمین اجتماعی باید به صورت جدی پیگیری و اجرا شود».

سؤال این است که آیا برای به‌روزرسانی پروتکل‌های ایمنی و نظارت بر اجرائی آن، برنامه‌ریزی شده است؟ آیا کارخانه‌داری که سوده‌ای میلیاردری می‌برد، بدان‌دازه هسان سود، برای سلامت کارگر خود خرج می‌کند؟ اگر پاسخ منفی است، آن سود، «تاب» نیست، آلوده به رنج انسان است.

رهبر معظم انقلاب در این دیدار بار دیگر بر فرهنگ مصرف کالای داخلی تأکید کردند: «صرف کالاهای جنس ایرانی باید به یک فرهنگ در کشور تبدیل شود، البته در کنار فرهنگ‌سازی باید کیفیت کالاهای داخلی نیز ارتقا یابد.» اما فراتر از سفارش فرهنگی، ایشان به نقطه حساسی اشاره

کردند: «رخی نهادهادر حال تسهیل واردات کالاهایی هستند که مشابه داخلی دارند. شنیدن صدای یکی از دستگاه‌اعلام کرده که ممنوعیت ورود محصولات دارای مشابه داخلی بر داشته‌شد. چرا بر داشته بشود؟ آن چیزی که در داخل تولید می‌شود، آن را ترویج کنید. اگر کیفیتش خوب نیست، سعی کنید روی کیفیت کار بشود».

این نیست جنگ با کارگر ایرانی یا بخند درادتی. مهم نیست چه کسی مجوز واردات می‌دهد، مهم آن است که فهم اقتصادی مسئولان از تولید، حمایت و رشد ملی باید تغییر کند. نمی‌شود از یک سو شعار اقتصاد مقاومتی داد و از سوی دیگر، در را به روی کالاهایی به زد کرد که با ارز ارزان یا قاچاق وارد می‌شوند و تولید داخلی را نابود می‌کنند.

فرمایش دقیق رهبری آنجاست که فرمودند: «گفتیم جوان ایرانی که با وجود محاصره علمی و اقتصادی، می‌تواند موشک و محصولی تولید کند که گاهی به احترام این کار تمام‌قدر می‌ایستد، بنابراین او می‌تواند خودرویی نیز با کیفیت بهتر و مصرف کمتر تولید کند.» این جمله را باید

آویزه گوش مدیران صنعت خودروسازی و نیز مدیران صنعتی کشور کرد که سال‌هاست به بهانه «صرفه‌اقتصادی» کیفیت را فدای سود کرده‌اند.

یکی از مهم‌ترین و شاید مغفول‌ترین نکاتی که در این سخنرانی مطرح شد، پیشنهاد شراکت کارگر در سود تولید بود؛ «بلکه کارگر احساس کند در سود کار شریک است، باعث افزایش انگیزه و ارتقای کیفیت و اتقان کار و ماندگاری آن واحد تولیدی برای سالیان طولانی خواهد شد».

این الگو که در برخی کشورها پیشرفته نیز اجرا می‌شود، می‌تواند معادله بهر‌موری را تغییر دهد. کارگری که بدانند هر صدی که به سود شرکت افزوده شود، سهمی نیز به او می‌رسد، نه تنها با انگیزه نمی‌ماند، بلکه برای کیفیت، بهر‌موری و حتی نگهداری از تجهیزات، دلسوزانه تلاش خواهد کرد. این یک پیشنهاد ساده نیست، یک بازتعریف بنیادین در روابط کارگر و کارفرماست.

باید دید آیا نهادهای سیاستگذار اقتصادی، همچون شورای عالی کار، جرئت تدوین و تصویب چنین الگویی را دارند یا نه.

تأمین مسکن برای کارگران، چه از طریق تعاونی‌هاو چه به شکل خانه‌های سازمانی در نزدیکی واحدهای تولیدی، مسئله‌ای است که سال‌ها از طرح تا عمل عقب‌مانده است.

در حالی که در دهه‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ تجربه‌های موفقی از ساخت شهرک‌های کارگری وجود دارد، در دهه‌های اخیر بسیاری از این طرح‌ها

متوقف شده یا مشمول رانت و فساد شده‌اند.

بدون خانه‌ای پایدار، نمی‌توان انتظار داشت کارگر به واحد تولیدی خود دین بدهد. رهبر حکیم انقلاب نیز بر «تأمین مسکن کارگران از طریق تعاونی‌های مسکن یا ایجاد خانه‌های سازمانی در اطراف واحدهای تولیدی» تأکید کردند.

یکی دیگر از ابعاد ظرفیت این دیدار، اشاره به دیدگاه اسلام در باب محیط کار بود. برخلاف دیدگاه مارکسیستی که روابط کار و سرمایه را مبتنی بر تضاد می‌داند، رهبر معظم انقلاب تأکید کردند: «سلام، محیط کار و زندگی را محیط اتلاف و همکاری و هم‌افزایی می‌داند، بنابراین در محیط کار هر طرف باید صمیمانه به پیشرفت کار کمک کند».

این نگاه، نیاز به زمینه‌سازی عملی دارد چراکه برخی کارفرمایان، بدون قرارداد رسمی یا با حداقل دستمزد، کارگر را استخدام می‌کنند، بنابراین این همه، نیازمند بازتعریف مقررات کار، تقویت تشکلهای مستقل کارگری و برقراری یک نظام حقوقی سریع، ارزان و عادلانه در حوزه روابط کار است.

گزارش یک بینار قاسمی

| روزنامه جوان | شماره ۷۳۰۱

سرویس اقتصادی ۸۸۵۲۳۰۶۰

واردات تولید داخل یعنی خروج کارگران از کار

تحقق شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» بدون حضور پررنگ و مؤثر کارگران ممکن نیست.

زمانی می‌توان به رشد واقعی در صنعت و تولید رسید که امنیت شغلی، معیشت پایدار و انگیزه نیروی کار تأمین شود

عرفان کوجاری | تسنیم

هر ساله شعاری که از سوی مقام معظم رهبری به عنوان نقشه‌راه کشور تعیین می‌شود، بازتابی از نیازها و اولویت‌های اقتصادی جامعه است. شعار امسال، «سرمایه‌گذاری برای تولید» نیز بر اهمیت مشارکت همه‌جانبه کارگران در مسیر پیشرفت تولید ملی تأکید دارد. بدون تردید، تحقق این هدف نیازمند عزم راستخ، تلاش مضاعف و مشارکت واقعی

کارگران به‌عنوان ستون‌های اصلی تولید است؛ کارگرانی که با وجود مشکلات معیشتی و ناامنی شغلی، همچنان در خط مقدم توسعه

اقتصادی حضور دارند. دیدار روز شنبه رهبر معظم انقلاب با هزاران کارگر، ضمن یادآوری نقش حیاتی کارگران بر این نکته نیز تأکید دارد که تقویت امنیت شغلی، بهبود معیشت و افزایش بهر‌موری نیروی کار از الزامات تحقق شعار سال است. زیرا روشن است که امنیت شغلی، انگیزه و امید به آینده را در میان کارگران تقویت می‌کند و این خود به افزایش کیفیت و کمیت تولید داخلی منجر خواهد شد. رشد پایدار اقتصادی تنها در سایه ارتقای سرمایه انسانی و حمایت همه‌جانبه

نیروی کار میسر است، در نتیجه هوار ساختن مسیر سرمایه‌گذاری در بخش تولید، بدون در نظر گرفتن شرایط کار و زندگی کارگران، عملاً ناکام خواهد ماند. اقتصاد مقاومتی زمانی تحقق می‌یابد که تولید ملی با اراده و تلاش کارگران، جانی تازه بگیرد. ■ ■ ■

رهبری مانند سال گذشته بر آموزش و مهارت‌آموزی کارگران تأکید داشتند و فرمودند: «برای مهارت‌آموزی در سازمان فنی و حرفه‌ای، شرکتهای بزرگ در حاشیه کار خود دوره‌هایی را برگزارند.» با توجه به پرمیشت رهبری، آموزش و مهارت‌آموزی کارگران از اولویت کارفرماها و سازمان فنی و حرفه‌ای باشد چراکه با کسب مهارت‌هاو دانش جدید از طریق آموزش، کارگران می‌توانند صلاحیت‌های خود را افزایش دهند و شانس پیشرفت شغلی خود را در سازمان خود یا در بازار کار افزایش دهند.

آموزش مهارت‌ها کارگران را قادر می‌سازد رقابتی باقی بمانند، بهترین عملکرد خود را داشته باشند و به موقعیت کارگری بدهد است. سیاست‌های دولت در زمینه افزایش حداقل دستمزد، از نقای بیمه کارگری و حمایت از مشاغل آسیب‌پذیر و حفظ ایمنی محل کار نیز گامی مثبت در مسیر بهبود وضعیت معیشتی کارگران است. هر ساله همزمان با آگرمایشادت روز کارگر، رهبر معظم انقلاب در دیدار با کارگران نکاتی را در راستای حمایت از این قشر زحمتشکن به دولتمردان توصیه می‌کنند و برخی از موارد آن مانند امنیت شغلی و ایمنی کار مورد تأکید ایشان است.

«وعده‌ای که «شهید جمه‌ور» برای تحقق آن کوتاه نیامد یکی از محورهای حضور روز گذشته رهبر معظم انقلاب در جمع کارگران، برگرداندن تعداد زیادی از کارخانه‌های تعطیل یا نیمه‌تعطیل در دولت شهید رئیسی بود که یکی از افتخارات این شهید عزیز است؛ «رئیس جمه‌ور فقید ایران» پایه‌گذار نهضت احیای واحدهای اقتصادی نیمه‌فعال و راکد بود. احیای این واحدهای اقتصادی وعده‌ای بود که «شهید خدمت» برای تحقق آن کوتاه نیامد. آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی طی دو سال ریاست در قوه قضائیه در زمینه احیای واحدهای تولیدی و مقابله با موانع و مفاصدهی که قصد به تعطیلی کشاندن کارخانه‌ها و بنگاه‌های تولیدی را داشتند، با جدیت و پیگیری ورود داشتند و در این راستا، واحدهای تولیدی و صنعتی در کشور احیا و رونق گرفتند. این نهضت با قدرت بیشتر در دولت سیزدهم ادامه یافت، به طوری که در سه

سال خدمت ایشان در دولت مردمی نزدیک به ۸هزار و ۷۲۰ طرح در نهضت احیا به چرخه تولید بازگشته‌اند و ۷۲۰ واحد راکد، نیمه‌فعال و غیرفعال نیز در حال احیا و بازگشت به چرخه اقتصادی کشور قرار گرفتند.

تحقق شعار سال باراده کارگران امسال نیز مانند سال‌های گذشته که شعار سال به نوعی به تولید و ارتقای آن مربوط می‌شود، تحقق «سرمایه‌گذاری در تولید» به حضور و اراده کارگران در واحدهای تولیدی و صنعتی بستگی دارد. قطعاً بدون حضور کارگران در شاخه‌های مختلف تولید و صنعت سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش‌ها به ثمر نمی‌نشیند. علاوه بر این سرمایه کارفرمایان در این حوزه‌ها نیز جز با اراده و توانایی کارگران نتیجه‌بخش نخواهند بود.

بدیهی است که کارفرما با توجه به سلامت جان و روان این قشر ر حتمشکن باید به امنیت شغلی و ایمنی محله خدمت آنها توجه ویژه‌ای داشته باشد چراکه تحقق این دوه با آرمش خاطر کارگران و امید به آینده برای برنامه‌ریزی در زندگی‌شان مؤثر است و رهبر معظم انقلاب نیز بر این تأکید بسیاری داشتند.

علاوه بر این چنانچه کارفرمایان تدابیری بیندیشند که کارگران را در سود بنگاه تولیدی شریک کنند، قطعاً انگیزه کارگران برای بهبود کارشان افزایش خواهد یافت. در این صورت هم کارفرما و هم کارگر ذی‌نفع خواهند بود. ■

رهبری مانند سال گذشته بر آموزش و مهارت‌آموزی کارگران تأکید داشتند و فرمودند: «برای مهارت‌آموزی در سازمان فنی و حرفه‌ای، شرکتهای بزرگ در حاشیه کار خود دوره‌هایی را برگزارند.» با توجه به پرمیشت رهبری، آموزش و مهارت‌آموزی کارگران از اولویت کارفرماها و سازمان فنی و حرفه‌ای باشد چراکه با کسب مهارت‌هاو دانش جدید از طریق آموزش، کارگران می‌توانند صلاحیت‌های خود را افزایش دهند و شانس پیشرفت شغلی خود را در سازمان خود یا در بازار کار افزایش دهند.

آموزش مهارت‌ها کارگران را قادر می‌سازد رقابتی باقی بمانند، بهترین عملکرد خود را داشته باشند و به موقعیت کارگری بدهد است. سیاست‌های دولت در زمینه افزایش حداقل دستمزد، از نقای بیمه کارگری و حمایت از مشاغل آسیب‌پذیر و حفظ ایمنی محل کار نیز گامی مثبت در مسیر بهبود وضعیت معیشتی کارگران است. هر ساله همزمان با آگرمایشادت روز کارگر، رهبر معظم انقلاب در دیدار با کارگران نکاتی را در راستای حمایت از این قشر زحمتشکن به دولتمردان توصیه می‌کنند و برخی از موارد آن مانند امنیت شغلی و ایمنی کار مورد تأکید ایشان است.

«وعده‌ای که «شهید جمه‌ور» برای تحقق آن کوتاه نیامد یکی از محورهای حضور روز گذشته رهبر معظم انقلاب در جمع کارگران، برگرداندن تعداد زیادی از کارخانه‌های تعطیل یا نیمه‌تعطیل در دولت شهید رئیسی بود که یکی از افتخارات این شهید عزیز است؛ «رئیس جمه‌ور فقید ایران» پایه‌گذار نهضت احیای واحدهای اقتصادی نیمه‌فعال و راکد بود. احیای این واحدهای اقتصادی وعده‌ای بود که «شهید خدمت» برای تحقق آن کوتاه نیامد. آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی طی دو سال ریاست در قوه قضائیه در زمینه احیای واحدهای تولیدی و مقابله با موانع و مفاصدهی که قصد به تعطیلی کشاندن کارخانه‌ها و بنگاه‌های تولیدی را داشتند، با جدیت و پیگیری ورود داشتند و در این راستا، واحدهای تولیدی و صنعتی در کشور احیا و رونق گرفتند. این نهضت با قدرت بیشتر در دولت سیزدهم ادامه یافت، به طوری که در سه

سال خدمت ایشان در دولت مردمی نزدیک به ۸هزار و ۷۲۰ طرح در نهضت احیا به چرخه تولید بازگشته‌اند و ۷۲۰ واحد راکد، نیمه‌فعال و غیرفعال نیز در حال احیا و بازگشت به چرخه اقتصادی کشور قرار گرفتند. ■ ■ ■

تحقق شعار سال باراده کارگران امسال نیز مانند سال‌های گذشته که شعار سال به نوعی به تولید و ارتقای آن مربوط می‌شود، تحقق «سرمایه‌گذاری در تولید» به حضور و اراده کارگران در واحدهای تولیدی و صنعتی بستگی دارد. قطعاً بدون حضور کارگران در شاخه‌های مختلف تولید و صنعت سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش‌ها به ثمر نمی‌نشیند. علاوه بر این سرمایه کارفرمایان در این حوزه‌ها نیز جز با اراده و توانایی کارگران نتیجه‌بخش نخواهند بود.

بدیهی است که کارفرما با توجه به سلامت جان و روان این قشر ر حتمشکن باید به امنیت شغلی و ایمنی محله خدمت آنها توجه ویژه‌ای داشته باشد چراکه تحقق این دوه با آرمش خاطر کارگران و امید به آینده برای برنامه‌ریزی در زندگی‌شان مؤثر است و رهبر معظم انقلاب نیز بر این تأکید بسیاری داشتند.

| یک‌شنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۴ | ۱۳خبرنامه | ۱۴۴۶

سرویس اقتصادی ۸۸۵۲۳۰۶۰

حسام کمالی

دولت در کنار مطالبه‌گری مقداری هم گزارش عملکرد بدهد

رئیس‌جمهور بر ضرورت تهیه نظام داده‌های دقیق بخش کشاورزی و آب، خاک و میدان دادن به مردم و خود کشاورزان برای حل مشکلات این بخش تأکید کرد

چالش منابع آب، افت سطح سفره‌های زیرزمینی، فرونشست زمین و بهر‌موری پایین در کشاورزی، سال‌هاست به هشدارهای مکرر کارشناسان بدل شده است. رئیس‌جمهور دولت این سخنان مغفول ماند، گزارش دقیق از اقدامات اجرایی وزارت جهاد کشاورزی، بار دیگر بر ضرورت شناخت علمی وضعیت آب و خاک کشور، اصلاح الگوی کشت و ارتکا بر نظام داده‌محور در مدیریت منابع تأکید کرد، اما نکته‌ای که در این سخنان مغفول ماند، گزارش دقیق از اقدامات اجرایی دولت طی ماه‌های گذشته برای گشودن این گره‌هاست؛ گره‌هایی که باز کردن‌شان اکنون در دستان همین دولت است. ■ ■ ■

صبح شنبه ۲۰ اردیبهشت، مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور با آنچه «حضور از پیش اعلام‌نشده» عنوان می‌شود، در ساختمان وزارت جهاد کشاورزی، در نشست با وزیر و مدیران این وزارتخانه حاضر شد. در این نشست که رؤسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها نیز به شکل بر خط شرکت داشتند، مسئولان حوزه‌های مختلف گزارشی از برنامه‌ها، اقدامات و دغدغه‌های موجود ارائه کردند.

در بخش پایانی این جلسه، رئیس‌جمهور در سخنانی که بیش از آنکه گزارش عملکرد دولت باشد، یادآور موضع‌گیری یک منتقد دلسوز بود، بر لزوم شناخت جامع و علمی از وضعیت آب و خاک کشور، تعریف دقیق الگوی کشت بر مبنای اقلیم مناطق مختلف و به‌کارگیری نظام داده‌های کشاورزی تأکید کرد.

پزشکیان با بیان اینکه در حوزه آب و خاک و کشاورزی کشور مشکلات بسیاری روبه‌رو هستیم، گفت: «در زمینه آب، خاک و کشاورزی مشکلات زیادی داریم و اقدامات لازم باید موقع و مؤثر طراحی و اجرا شوند تا بتوانیم از تبدیل مشکلات به بحران جلوگیری کنیم».

وی مسئولان وزارتخانه را خطاب قرار داد و گفت: «شما مسئولان بخش کشاورزی و تأمین مواد غذایی کشور باید کمک کنید به نگاهی جامع و دقیق نسبت به وضعیت آب و خاک کشور دست یابیم تا در اول قدم ببینیم با منابع و ظرفیت‌های موجود چه باید تولید کنیم؟ آیا الگوی کشت فعلی ما با منابع آب و خاک موجود همخوانی دارد یا نه و آیا اصول بهره‌وری را عایت می‌شود یا خیر؟»

یکی از محورهای کلیدی سخنان پزشکیان، اشاره به موضوع «صادرات پنهان آب» بود. پزشکیان مدعی شد «صادرات محصولات کشاورزی به نوعی صادرات پنهان آب و خاک است و باید به دقت و با سواس بررسی شود که تولید و صادرات چه محصولاتی با منابع آب موجود کشور به صرفه و منطقی محسوب می‌شود».

وی همچنین با انتقاد از روند استخراج بی‌رویه آب از منابع زیرزمینی گفت: «هم‌اکنون با این سؤال در زمینه کشاورزی و حتی حفظ وضعیت موجود سرمایه‌گذاری کنیم، اقدامی غیرمنطقی است. ما امروز با استخراج بیش از حد منابع آب زیرزمینی به شدت در حال آسیب رساندن به محیط زیست هستیم و باید هر چه سریع‌تر با کمک دانشگاه‌های این فرایند را اصلاح کنیم».

وی به گزارشی اشاره کرد که نشان می‌دهد به رغم افزایش عمق چاه‌ها، میزان آب استخراج‌شده تغییر محسوسی نداشته است، سپس تأکید کرد: «هر برنامه‌ای برای توسعه باید به قید پایداری مفید شود. آیا کند می‌شود با منابع محدود، محصولاتی با ارزش افزوده بالاتر تولید کرد؟»

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنانش، از نبود نظام داده‌ای جامع و دقیق در حوزه کشاورزی انتقاد کرد و گفت: «متأسفانه نظام داده‌های جامع و دقیقی نیز در ظرفیت‌ها و نیازهای بخش کشاورزی کشور نداریم که بتوانیم بر اساس آن برنامه‌ریزی قیقتی داشته باشیم، باید معطوف به نظام داده‌های بخش کشاورزی، برای ارضای کشور الگوی او کاری را که کند که خودش بداند است، در این صورت دیگر کشاورزان مقصر نیستند، بلکه ما مقصریم که برنامه‌ریزی مناسب نداشته‌ایم.» پزشکیان از اهمیت جلب مشارکت نخبگان و مردم نیز غافل نماند و بر ضرورت استفاده از نظرات دانشگاهیان، استادان، افراد باتجربه و تعاونی‌های بخش کشاورزی تأکید کرد: «باید از دانشگاه‌ها، استادان و صاحبانظران و به خصوص افراد صاحب تجربه و سابقه و ذی‌نفع در مناطق مختلف کمک گرفته شود، اعتماد به خود کشاورزان و نیز تعاونی‌های بخش کشاورزی در این زمینه می‌توانند نتایج مؤثر و مفیدی داشته باشند».

وی در بخش دیگری از اظهارات خود به مزایای تأمین مواد پروتئینی از دریا اشاره کرد و آن را مفرون صرفه، پایدار و سلامت‌محور دانست: «در چارچوب توسعه اقتصاد دریا‌محور، باید ظرفیت‌های توسعه کشاورزی و تأمین امنیت غذایی در مناطق مستعد نزدیک دریا نیز به دقت بررسی و احصا شوند».

رئیس‌جمهور همچنین با اشاره به بخش‌هایی از گزارش‌های ارائه شده مبتنی بر سامانه‌های بازار توزیع محصولات کشاورزی با محوریت حذف واسطه‌ها و رسیدن سود بیشتر به تولیدکنندگان افزود: «این اقدام بسیار مناسبی است که اقتصاد کشاورزی را تقویت و زمینه را برای اقدامات اصلاحی در این عرصه بیش از پیش فراهم می‌کند».

اما در تمام سخنان رئیس‌جمهور نکته‌ای اساسی به چشم می‌خورد: او با دقت و تسلطی مثال‌زدنی، مشکلات کشاورزی کشور را فهرست کرد، تحلیل داد، اولویت‌ها را مشخص کرد و حتی نسخه‌ای برای درمان پیشنهاد داد. اما سؤالی که نمی‌توان از آن گذشت این است: شما رئیس‌جمهور هستید، نه منتقد! اکنون بیش از ۱۰ ماه از آغاز به کار دولت چهاردهم گذشته است. انتظار طبیعی این است که رئیس‌جمهور، در جای فهرست کردن مشکلات و لزوم‌ها، گزارشی از آنچه تاکنون انجام شده ارائه دهد. چه طرح‌هایی برای تدوین الگوی کشت به‌روز، بر مبنای اقلیم کشور آغاز شده است؟ پروژه نظام داده‌محور کشاورزی در چه مرحله‌ای است؟ چه میزان از پل‌های خورشیدی نصب شده؟ چه مقدار از مشارکت دانشگاه‌ها در تهیه‌سازی جذب شده؟ کدام تصمیم‌ها اجرایی و چه نتایجی حاصل شده‌اند؟ اگر امروز، باز هم در مقام مطالبه‌گری و نه مسئولیت‌پذیری با این مشکلات روبه‌رو هستیم، ناچار باید گفت که بخشی از همان نظامی که باید پاسخگو باشد، اکنون دارد بر پرسش می‌برد.

سخنان رئیس‌جمهور در وزارت جهاد کشاورزی چکیده‌ای از دغدغه‌های واقعی، دقیق و کارشناسانه درباره وضعیت اسفبار بخش کشاورزی کشور بود، با این حال زمان آن رسیده که قوه مجریه از مرحله هشدار عبور کند و وارد فاز «پاسخگویی» و «اقدام ملموس» شود.

کشاورزان، کارشناسان، مردم و رسانه‌ها-کنون از رئیس دولت انتظار دارند نه فقط بیرسد «چه باید کرد»، بلکه شفاف بگوید «چه کرده‌ایم؟»